

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2019-606

23.8.2019

Gjensidige Forsikring ASA

Bilansvar

Frontkollisjon – personskade – regresskrav – lemping – bal. § 12 – skl. § 5-2.

Skadevolder frontkolliderte med møtende bil. Kollisjonen skjedde idet skadevolders bil kom over i motgående kjørefelt. To personer i møtende bil ble skadet i sammenstøtet. Selskapet krevde regress fra skadevolder for dets utgifter knyttet til oppreisningserstatning på kr 30 000 til hver av de skadelidte. Spørsmål om skadevolder hadde utvist grov uaktsomhet. Etter en konkret vurdering, hvor nemnda spesielt vektla tidsnære vitneforklaringer, konkluderte nemnda med at skadevolder hadde opptrådt grovt uaktsomt. Skadevolder hadde ikke dokumentert at det var grunnlag for å nedsette regresskravet, og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Skadevolder kom 3.5.18 kl. 17.30 over i motsatt kjørebane og kolliderte med motgående bil. Fartsgrensen på stedet var 80 km/t, det var dagslys, god sikt og veibanen var tørr. I politirapporten, datert 4.5.18, heter det under Parts- og vitneforklaring:

Jeg snakket med siktede. Han forklarte at han kjørte fra S mot N. Han hadde tatt flere pauser under kjøringen for å hvile. Det siste han husket var en at en bil kom mot han og at airbagene ble utløst. Han sa at han ikke vet om han sovnet, men han kunne samtidig ikke avvise dette. Han ble informert om at vi ville ta kontakt med han igjen.

To biler kjørte bak skadevolder. Føreren av den ene, J., forklarte til politiet:

At de lå i en lang kø bak en trailer på E-134. Den kjørte sakte, og J forklarte at de lå bak den fra S.

Den svarte volvoen ... lå rett bak lastebilen. Bak den lå bilen med politimannen som også er vitne i saken, og J lå som bil nr tre i køen.

Trailereren fikk opp farten, og kjørte litt ifra dem etter F. Den svarte volvoen kjørte vinglete, noe som gjorde at J ble oppmerksom på den. J så at bilen forran ham, den med politimannen som er vitne i saken, også stusset på kjøreadferden, og at han gav tegn til føreren av den svarte volvoen. På spørsmål om hvordan volvoen kjørte vinglete, forklarte B at den hadde ujevn hastighet, og at han tror den var litt over i motgående felt.

Det han oppfattet av selve ulykken var at den grå volvoen ... forsøkte å gjøre en unnamanøver. Den ble truffet i fronten av den svarte volvoens venstre frem "hjørne", slik at den grå volvoen ble slengt 180 grader rundt og ut i grøften. J tror at den svarte volvoen lå litt over i motsatt felt, eller midt i vegen når sammenstøtet skjedde.

...

Føreren av den andre bilen, B., forklarte:

... han har jobbet som politimann før. Jobber som ... i S. Har siden ... ligget bak den bilen som kom over i motgående kjørefelt. Har ligget rett bak i forskjellige fartssoner. Med minst 2 anledninger har samme bil vært nære på å fronte med motgående bil før han frontet med en bil nå. I tillegg hadde han gjentatte ganger vært over midtstripen.

Det som skjedde nå at han kom over i motgående kjørefelt. Den bilen som kom fra N kom over en liten topp og høyrekurve og hadde ikke sjangs til å komme seg unna. Det endte med frontkollisjon. Opplevde kjøringa til

bilen foran så graverende at vitne tenkte han burde ringt politiet. Snakket med sjåføren etter hendelsen og han stilte seg uforstående til dette. Vitne tok skadestedsledelse rett etter ulykken og hadde 113 på tråden.

Skadevolder forklarte til politiet:

...

Siktede blir bedt om å forklare seg rundt selve ulykken. Siktede sier at bilen hans kom over i feil felt. Han er ikke sikker på hvordan det skjedde. Siktede sier at han kjørte vanlig, og i "neste øyeblikk" så han en bil imot og sine egne kollisjonsputer.

Siktede blir spurt om han var trøtt. Han sier at han følte seg egentlig opplagt. Han hadde god søvn natten før.

Siktede blir konfrontert med at han har forklart at han hverken kan bekrefte eller avkrefte om han sovnet bak rattet. Han svarer at dette stemmer fordi han ikke vet hva som har skjedd.

Siktede blir spurt om han brukte mobiltelefonen under kjøring. Siktede sier at han har handsfree i bilen. Han sier at han ikke ringte rett i forkant av ulykken.

...

Skadevolder har vedtatt et forelegg på kr 6 000 for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 3, og tap av føreretten i seks måneder.

Selskapet krevde 6.9.18 kr 60 000 i regress for utgifter til oppreisningserstatninger til de to skadelidte.

Skadevolder har i det vesentlige anført at han ikke handlet grovt uaktsomt. Subsidiært må regresskravet lempes.

Hendelsesforløpet fremstår som uklart og selskapet har ikke sannsynliggjort at han opptrådte grovt uaktsomt. Mht. lemping vises det til at saken har hatt negative konsekvenser for skadevolder, herunder at han mistet føreretten i 6 måneder. Regresskravet er urimelig og må settes betydelig ned etter nemndas skjønn.

Selskapet har i det vesentlige anført at forholdet er grovt uaktsomt, og at skadevolder sannsynligvis var uopplagt og hadde sovnet da ulykken inntraff.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Skadevolders bil kom over i motgående kjørebane og traff en personbil som kom over en liten topp. I tillegg til materielle skader på den motgående bilen har selskapet betalt oppreisningserstatning til de to som var i denne. Saken gjelder om selskapet kan kreve regress av skadevolder for den utbetalte oppreisningserstatning – kr 60 000 – fordi skaden skyldes utvist grov uaktsomhet, jf. bal § 12 første ledd bokstav a, subsidiært om regressbeløpet skal lempes, jf. skadeserstatningsloven § 5-2. Grunnlaget for den utbetalte oppreisningserstatningen er at selskapet har lagt til grunn at skadevolder hadde vært grovt uaktsom.

Nemnda behandler først om den er enig med selskapet i at det foreligger grov uaktsomhet. Pga. faren for skader i trafikken kreves det stor grad av oppmerksomhet ved kjøring av bil. Det er klart at vegtrafikklovgivingen er overtrådt, men det er uklart hvorfor skadevolder kom over i motsatt kjørebane. Føreren i bilen rett bak skadevolder har forklart at skadevolder ved minst to tidligere anledninger hadde vært nær på å fronte "med motgående bil" og at skadevolder i tillegg gjentatte ganger hadde vært over midtlinjen. Føreren av bilen som fulgte deretter har beskrevet skadevolders kjøring som vinglete "noe som gjorde at J. ble oppmerksom på den".

Skadevolder husker ikke selv noe fra ulykken, og vet ikke om han hadde sovnet. Han har opplyst at han ikke følte seg trett og hadde tatt flere pauser under kjøringen for å hvile og spise.

Nemnda legger til grunn de tidsnære forklaringene. Førerne av de to bilene, som begge hadde ligget bak skadevolder en god stund pga. kjøring bak en trailer, beskriver begge en "vinglete" kjøring med minst to tidligere tilfeller av nestensammenstøt i motgående felt. Selv om skadevolder hadde tatt flere pauser underveis, er det mye som tilsier at han har sovnet. Selv med pauser er det mulig å bli trett ved en så lang kjøretur som det her er tale om. Da hendelsen inntraff hadde skadevolder kjørt 23-24 mil.

Nemnda finner det ikke tvilsomt at kjøringen var uaktsom. For at den skal kunne anses å være grovt uaktsom, må det imidlertid foreligge et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte, jf. Rt. 2009 s. 6 avsnitt 49. Gitt at vitnene i de to nærmeste bilene har merket seg at skadevolder kjørte "vinglete", og ved flere anledninger hadde registrert at hans bil hadde vært "nære på å fronte med motgående bil før han frontet med bil nå", mener nemnda at det var grovt uaktsomt av skadevolder å fortsette kjøringen. Han burde ha kjørt til siden, og tatt en ny pause.

Selskapet kan da kreve regress etter bal. § 12. Skadevolder har subsidiært krevd at regresskravet nedsettes, jf. bal. § 12 tredje ledd siste punktum, jf. skadeserstatningsloven § 5-2. Ansvaret kan lempes om det anses urimelig tyngende for den ansvarlige hensett til bl.a. skadens størrelse, den ansvarliges bæreevne, skyldforhold og forholdene ellers.

Skadevolder har vist til at tapet av føreretten har hatt konsekvenser for ham. Dette er imidlertid ikke nærmere dokumentert. Det er heller ikke hans økonomiske situasjon ellers. Når så er tilfellet, finner nemnda ikke grunn til å foreta nedsettelse av regresskravet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Ingrid Sande Kvålen (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).